

Ieder luisterde nieuwsgierig.

— Wij moeten een andere vergaderplaats hebben. In korte tijd is dat nu het tweede bezoek aan Livina's herberg. Terug te keren ware roekeloos. We gaan deze streek verlaten, dat wil zeggen, we gaan ons hoofdkwartier verplaatsen.

— Waar? vroeg men.

— Naar de kanten van Geeraardsbergen. Maar natuurlijk blijven we ook hier roven. Trouwens, Janneken de zanger behoudt hier zijn hut.

— Maar zal Bert Janneken niet aanklagen?

— Bert kende Janneken niet. Vergeet niet, dat die verrader nog maar kort bij de bende was.

— Wij moeten voorzichtiger zijn, meende Tode.

— Ge wilt zeggen bij 't aanvaarden van nieuwe leden?

— Ja.

— Ge hebt gelijk. Bovendien, we zijn nu sterk genoeg.

— Geen nieuwe leden meer! klonk het.

— En al mijn bier en mijn drank, al mijn gerief! kloeg Livina.

— Gij zult ander hebben, beloofde de kapitein.

— En stellen we de bruiloft uit? vroeg Mie op een toon van teleurstelling.

— De bruiloft, ja, maar 't huwelijk niet; dit zullen we zelfs vervroegen.

— Vervroegen? herhaalde de deerne verblijd.

— Binnen een uur zijn we getrouwd. Zodra we in ons nieuw kwartier zijn, geef ik het feest en, mannen, ik beloof u, 'k zal op geen geld zien!

— Bravo! Leve onze kapitein! riepen de schelmen.

— Moeder Livina, gij zult mij en uw dochter tot man en vrouw maken. Brandijzer, Simon, Tode en Snelloper, wilt ge voor getuigen dienen?

— We zijn allen getuigen! klonk het geestdriftig.

— Nog beter.

— Maar, vroeg de waardin, dit huwelijk zal ernstig zijn?

— Volgens de regels der bende, beloofde De Lichte. Luistert, mannen, moest ik dit huwelijk verbreken, dan heb ik geen recht meer, uw kapitein te zijn.

— Goed, hernam Livina. Ik neem die voorwaarden aan.

't Sluwe wijf kende de schelm genoeg, om te weten, dat het meesterschap hem alles waard was.

— Kom, vervolgde ze, ik zal u trouwen.

— 't Eerste huwelijk in de bende, zei Brandijzer. Kapitein, kunnen wij allen trouwen op die wijze?

— Moeder Livina heeft het recht huwelijken te sluiten. En ieder, die voor haar en met vier getuigen uit de bende getrouwd is, moet zijn vrouw houden, op straf van verbanning.

— En er is geen andere verbanning dan de dood, volledige Brandijzer.

— Zo luidt ons reglement, hernam de hoofdman. Want de ver-stotene zou uit wraak ons allen kunnen verraden.

Jan De Lichte en Mie stelden zich in 't midden der hut.

Livina trad voor hen en vroeg:

— Jan De Lichte, gij belooft Mie Lammers tot vrouw te nemen?

— Op mijn woord van kapitein.

— En gij, Mie Lammers, aanvaardt gij Jan De Lichte tot man?

— Op mijn woord van lid der bende.

— Brandijzer, Simon, Tode en Snelloper en gij allen, ge hebt deze beloften gehoord?

— Ja! riep men met vuur.

— Dan zijn Jan De Lichte en Mie Lammers man en vrouw.

Alles was afgelopen. Zo diep waren deze mensen gevallen, dat ze spotten met alle Goddelijke en menselijke wetten. Wat gaven zij om eer of orde? Immers, ze verstoorden gedurig de maatschappelijke orde! Ze wentelden rond in een poel van ondeugd en zonde! Ze leidden een bestaan, dat eens een vreselijke ontknoping moest hebben, wanneer de gerechtigheid vervuld zou worden.

Al deze jonge levens, waar zouden ze eindigen?

Gejuich begroette de zonderlinge koppeling.

Men bestormde het paar met gelukwensen.

— 't Spijt me, sprak de kapitein, dat ik u op dit ogenblik geen feest aanbieden kan. Maar uitgesteld is niet verloren.

— En wanneer vertrekken wij? vroeg er een uit de hoop.

— Seffens.

— Seffens?

— Zeker; we moeten 't voordeel, dat de nacht ons biedt, gebruiken. Vergeet niet, dat de vijanden loeren. Komt, mannen, naar 't land van Geeraardsbergen!

— Eerst moet ik onze meesteres mijn hulde bieden, zei Jan, de Zot. Zoveel tijd gunt ge me nog wel, niet waar, kapitein?

— Zijt ge daar weer met uw dwaze streken?

— Dwaze streken? Maar, hoofdman, denkt ge, dat ik mijn manieren niet ken? 'k Was altijd een goed vriend van onze graaf, die zo op zijn zokken verdwenen is. Maar altijd zal ik hem, niettegenstaande zijn vlucht, dankbaar blijven voor de lessen van wellevendheid. Ik ben blij ze nu in toepassing te kunnen brengen.

En daarom, lieflijke koningin onzer bende, bied ik u mijn oprechte hulde. Zowaar ik de schoonste bochel bezit van geheel het land, ja, mogelijk van geheel de wereld, want zulke afgeronde bulten vindt ge niet veel, ik heb zelfs twee meisjes gekend, die zich op mij verliefden, alleen verlost door mijn kas... doch waar ben ik ook weer... Oh ja, zowaar ik dus...

— Vooruit, 't is al wel! viel Jan De Lichte in. Wij mogen onze

«Ik eis blinde gehoorzaamheid». (Blz. 168)

tijd niet verliezen. Ha, Jan, al noemt men u de zot, we weten allen, dat gij een der beste leden zijt. Komt, mannen, we trekken er van door.

— Helaas, ik had zo'n schone redevoering gemaakt; ik heb er twee nachten niet kunnen van slapen, ik ken ze glad van buiten, maar ja, 't ware genie wordt altijd miskend. Komt, mannen, wij volgen de kapitein en zijn schone vrouw, al was het naar 't ander eind der wereld.

— Ieder op zijn beurt gaat voorop, beval de hoofdman. Of beter nog, twee te samen. Als er onraad is, komen die ons verwittigen. En kunnen we onder weg een goede slag slaan, we zullen het niet nalaten.

— Wel, ik weet een rijke vogel zitten, zei Cies Tinke.

— Waar?

— Tegen Geeraardsbergen.

— Tegen Geeraardsbergen? Maar Cies, jongen, waar zijn uw gedachten? De politie maalt u nog door de kop. Of hebt ge reeds vaak?

— Maar neen, ik spreek de waarheid. De maalter Luiken, op de weg naar Nederbrakel, heeft veel geld.

— Te beter voor ons, want we gaan hem bezoeken. Maar 'k spreek van onder weg. 't Is nu middernacht. Reken dus, dat we op zijn vroegst om vier uur daar zijn! Dat is immers veel te laat, om nog in te breken.

— 't Is waar, 'k heb zo verre niet gedacht.

— In alle geval, we zullen dat in de kop houden. Maar vooruit nu! Anders zitten we hier morgen vroeg nog.

De bende trok op.

**

De volgende avond ontving dezelfde pastoor, die Godfried van Meerdal zo liefderijk geholpen had, weer een zonderling bezoek. Een jongeling vroeg aan de meid de geestelijke te spreken.

— Is er thuis iemand ziek? zei Trien.

— Neen, maar ik heb de pastoor wat te zeggen.

— Kunt ge dan niet over dag komen? Zijn eerwaarde wordt oud en heeft ook wel eens graag een ogenblikje rust.

Maar de priester verscheen.

— Trien, sprak hij vriendelijk berispelend, hoe dikwijls heb ik u reeds gezegd, dat ge de bezoekers seffens moet binnen laten.

En tot de jongeling vervolgde hij:

— Ge wilt me spreken?

— Ja, mijnheer pastoor.

— Kom hier binnen.

De geestelijke opende de deur ener zijkamer en ging met de jongman, die er zeer verschrikt uitzag, in het vertrek.

— Ga zitten, nodigde hij minzaam. En zeg mij wat u deert.

De bezoeker brak in tranen uit.

— Ge weent, vriend. Vertel mij uw leed. Wat bedroeft u?

— Bedroeven, herhaalde de ander snikkend, neen, niet bedroeven, maar mij benauwen, mij doen beven.

De geestelijke zag de zonderlinge gast aan en hernam:

— Kom, bedaar en verhaal mij alles op uw gemak. Wie zijt gij?

— Een slecht mens, een ellendeling.

De pastoor ontstelde, want deze woorden werden zo hartstochtelijk uitgeroepen, dat waarlijk iets vreselijks 't geweten van de spreker drukken moest.

— Een schelm, een bandiet, dat ben ik, ging de jonkman voort. En 't is of het hier binnen brandt. Oh, moeder, mijn moeder! Heer pastoor, gij hebt mijn moeder berecht. Herinnert ge u de weduwe Roels nog?

De priester sprong een stap achteruit van schrik. Hij wist, dat de zonen der weduwe Roels op slechte wegen waren; ja, men vertelde in het dorp, dat ze tot De Lichte's bende behoorden.

Maar hij herstelde zich ras, en zei vriendelijk:

— Uw moeder was een godsdienstige vrouw, die naar de Hemel is gegaan.

— Dat was moeder! hernam de bezoeker met overtuiging. En, ach, wat heeft ze mij gewaarschuwd voor het kwade, mij en mijn broeder!

Helaas, wij wilden niet luisteren. Wij wisten alles beter. We weigerden te werken en scholden op de boeren en heren. En nu! Ach! nu ben ik verloren, nu gevoel ik mij zo ellendig! Waar moet ik heen? Waar, waar?

De priester wees op een kruisbeeld aan de muur en sprak ernstig:

— Christus is voor de zondaars gestorven.

— Voor mij niet, voor mij niet. Ik ben te slecht. En toch, moeders woorden martelen mij, niet minder als die van Frans Verdonck.

— Hebt ge Frans Verdonck gekend?

— Ik zag hem vijf minuten voor zijn dood. 'k Heb aan Jan De Lichte om zijn leven gesmeekt. 'k Werd weggejaagd. En ze heb en toen de ongelukkige vermoord! 'k Hoorde zijn laatste kreet, zijn doodskreet. 'k Hoor die nog, 'k hoor hem altijd, overdag, 's nachts. Als ik mijn oren stop, hoor ik hem toch! 'k Ben een ellendeling, want ik was de handlanger van de moordenaars! Ja, 'k ben een bandiet, 'k heb Frans Verdonck helpen vangen!

— Kalm, kalm, zei de priester, ofschoon zelf hevig ontroerd.

— Kalm! als ik voor mijn ogen het lijk van die jonkman zie, zoals ik het zag weg dragen, terwijl ik verborgen zat achter een boom! Kalm! als ik aan zijn bruid, aan zijn ouders denk! Kalm, kalm, ik? Nooit, nooit! Ik ben veroordeeld te vluchten, maar nooit vind ik rust. God steekt Zijn vinger naar mij uit! Gods oog zie mij

aan, altijd, overal, in 't bos tussen de toppen der bomen, in de hut door 't dak, 's avonds en 's nachts in de duisternis. Voor mij is er geen rust meer.

En ten prooi aan hevige wanhoop, sloeg hij zijn handen voor de ogen en snikte hartstochtelijk.

— Mijn zoon, laten wij eens rustig spreken, zei de geestelijke, de ongelukkige bij de arm nemende.

Maar Roels trok zich snel terug en jammerde voort:

— Laat me maar los, voor mij is er niets meer te doen. Waarom kom ik hier eigenlijk? Ik weet het niet, ik mag hier niet komen. Ik ga heen en ik zal mij van kant maken, me ophangen, verdrinken, 't is gelijk wat, als ik maar dood ben!

— Zwijg, rampzalige, riep de pastoor verschrikt uit, gij hebt het recht niet, de hand aan u zelve te slaan. En weet, dat daardoor uw lijden niet geëindigd is, integendeel! Maar luister naar mij, ik weet balsem voor de grootste wonde.

— Ik ben een moordenaar!

— Christus vergaf aan 't kruis een moordenaar.

En de grijsaard sprak voort, met overtuiging, met vriendelijke ernst, zodat de jongeling luisterde en eindelijk aan zijn lippen hing.

— Ge moet uw leven veranderen, ried de pastoor. Ik zie, dat ge berouw hebt.

— Zeg mij, wat ik doen moet. Leg mij de zwaarste penitentie op. Veroordeel mij om naar 't ander eind der wereld te wandelen, om honger, dorst, koude, allerlei ellende te lijden; tot alles ben ik bereid, zo ik maar rust mag vinden, zo die laaiende vlam hier in mijn binnenste slechts gedooft worde. En ik zal ook mijn broeder bewegen met mij te gaan.

— Uw broeder! hernam de geestelijke ontroerd, want nu herinnerde hij zich eensklaps, dat de gerechtsdienaars in het dodenhuis van het dorp een lijk gebracht hadden, dat sommige lieden als dat van een der zonen Roels meenden te herkennen. Uw broeder, hernam de priester, weet ge zeker, dat uw broeder nog in leven is?

— Wat... bedoelt... gij? stamelde de ander. Oh, zeg mij, hebt gij iets van hem gehoord? Is hij dood, vermoord misschien door Jan De Lichte? Die duivel had een slecht oog op ons. O, ja, zo zal het zijn! Ik ben ongehoorzaam geweest aan de kapitein, ik heb zijn bevel overtreden, toen hij mij gebod naar Livina's herberg te gaan. En uit wraak, heeft hij mijn broer neergestoken. Oh, wee mij, wee mijn broer!

— Kalm, kalm, ik weet het niet zeker, doch we zullen de waarheid onderzoeken. Er ligt een slachtoffer der moordenaars hier in het dodenhuis. Maar ik kan u zijn juiste naam niet noemen. 't Is misschien wel een reiziger, die in de handen der booswichten viel.

— Laat ons gaan zien, smeekte Bert Roels. Ja, ik heb een voor-gevoel dat het mijn broeder is.

— Vriend, laten wij eerst een verstandig woordje spreken. Wat ge me verteld hebt, is een geheim. Ik beschouw uw openbaringen als een biecht; alles blijft tussen ons. Zo ge nu in de verslagene uw broeder herkent, dan weet het gehele dorp wie ge zijt. Uw aanhouding kan volgen. Hebt ge daaraan gedacht?

— Ik ben bereid mijn straf te dragen.

— De wet zal u ook genadig zijn. Kom, wij zullen dan gaan zien. 't Is wel wat laat, maar dat is geen reden om u in die pijnlijke onzekerheid te laten.

De pastoor riep de meid en zei:

— Trien, ik moet nog even uit. Reik mij mijn mantel en hoed.

— Nu nog uit! kreet de trouwe en bezorgde dienstmaagd. Zo laat reeds. En zeker weer in die akelige bossen.

— Kom, kom, wees niet al te bezorgd.

— Maar 't is toch te erg. Geen avond gaat er voorbij, of men komt u halen. Er zal u...

— Stel u gerust, ik blijf heden in 't dorp, maar zelfs al kwamen men mijn hulp vragen voor een bedrukte ziel ginds achter het bos, ik zou moeten gehoorzamen.

Brommende ging de meid het verlangde halen en weldra stonden de grijsaard en de jongeling, de brave en de rover, samen op de straat.

— We zullen de koster roepen, zei de eerste.

Baptist, de kerkdienaar, woonde maar een paar huizen verder, zodat hij spoedig op de hoogte gebracht was van de diensten, die de pastoor aan hem vroeg.

Met een lantaarn ging hij voorop. Het knekelhuis stond achter aan de kerk vastgebouwd.

De koster ontsloot de deur, het verroeste slot krijste akelig. Baptist sloeg een kruis en stak de deur open.

Bert wankelde. Zou hij 't lijk van zijn broeder aanschouwen?

't Scheen, dat hij aarzelde om binnen te treden.

— Voor de doden moet ge niet vrezen, sprak de koster, zijn lantaarn opheffende, zodat het licht op de vermoorde viel.

Maar de priester, die beter wist welke gevoelens de jongeling beheersten, sprak hem moed in.

Als een kind, dat nog maar pas lopen leert, strompelde Roels in 't huisje.

Hij sloeg de ogen neer: ja, hij wilde zien, maar durfde niet. Hij sidderde over al zijn leden.

Eindelijk waagde hij het de blik op te heffen en stiet toen zulk een rauwe gil uit, dat de koster verschrikt op zij sprong en bijna de lantaarn liet vallen.

— 't Is Fons, 't is Fons, mijn ongelukkige broeder! kreet de jongeling. Ach Fons, jongen, moet ik u zo terug vinden! Vermoord en om mijnentwil.

Hij greep de hand van de dode en smeekte, alsof zijn broeder hem nog horen kon:

— Ach, vergeef mij! Vergiffenis, vergiffenis! Oh Fons toch, 't is al te wreed!

De pastoor stond dit roerend toneel aan te staren met betraande ogen.

Twee jongelingen, zonen ener godvruchtige moeder, hadden de goede weg verlaten, de raadgevingen in de wind geslagen, waren de medeplichtigen geworden van rovers en moordenaars, handlangers van 't bandietenhoofd Jan De Lichte, de schrik der streek.

Een was teruggekeerd van dat slechte pad, — misschien wel beiden; — wie zou het zeggen of de vermoorde in zijn laatste uren niet geleden had door wroeging.

De jongste vond nu hier in het dodenhuis 't lijk van de oudste! Vreselijke gevolgen der boosheid, welke nimmer ongestraft blijft.

— Kom, zei de grijsaard, de bedroefde met teder geweld medevoerend, kom, laat ons vertrekken.

De koster sloot de deur en het drietal keerde naar de pastorie terug.

— Baptist, zei de geestelijke, kom eens even mee binnen. Ik moet u nog wat vertellen.

Sommige dorpelingen, die dit bezoek aan het knekelhuis bemerkten hadden, stonden met elkander te fluisteren aan 't hoekske der kerk.

Ofschoon men hier altijd vroeg ter ruste ging, schenen ze aan geen slapen te denken, doch gisten wat wel de reden mocht zijn van 't bezoek bij de pastoor.

— Ik denk, zei er een, dat die derde man een afgezant van 't gerecht uit de stad is, die nogmaals een lijkschouwing komt doen.

— Zo laat! viel een tweede in, maar, Peer, waar zijn uw gedachten? En bovendien, hij zou niet bij de pastoor, doch bij de burgemeester terecht komen.

— Of bij de baljuw, meende een derde.

— 't Is misschien familie van de dode, opperde weer een ander.

— Die dode heeft geen ander familie dan zijn broer Bert! hernam Peer op besliste toon. Ik zeg, dat een zoon der weduwe Roels daar in 't beenderhuis ligt en niemand anders. Fons Roels is de vermoorde, ik durf er een eed op doen. Ik heb 't lijk zien binnendragen; ik herkende het seffens. Ik heb immers lang genoeg met Fons op het land gewerkt.

— Lang? vroeg een uit de hoop ongelovig. Lang, neen, dat geloof ik niet, want de gebroeders Roels waren liever lui dan moe. Werken! Dat ziet ge van hier. Als ze drie woorden spraken, waren er twee gericht tegen de boeren en de heren, de gelddieven, de opeters, de schoonlopers, de wijndrinkers, zoals ze zeiden.

— Hun moeder is van verdriet gestorven, viel een ander in.

De weduwe Roels was een braaf mens; ze had die droefheid niet verdiend.

— En haar man was ook treffelijk, zo liet een zich horen.

En waarschijnlijk ware de familie Roels van geslacht op geslacht hier beoordeeld geworden, hadde niet een der dorpelingen de lantaarn van de kerkdienaar bemerkt en de algemene aandacht op Baptist gevestigd, door uit te roepen:

— Daar is de koster! Nu zullen we alles weten.

Weldra was onze vriend door de nieuwsgierige lieden omringd en werd hij overstelpt met allerlei vragen.

— Wat hebt ge in 't beenderhuis gedaan?

— Wie is die bezoeker?

— Wat kwam hij hier verrichten?

— Was het een bode uit Aalst?

— Is de vermoorde Fons Roels niet?

Zo klonk het dooreen.

— Goede mensen, riep de koster, hoe wilt ge dat ik u allen antwoord geef? Ge vraagt zo dooreen, dat mijn oren suizen. Ik ben met de pastoor en een vreemdeling naar 't beenderhuis geweest. Die vreemdeling heeft zijn broeder herkend.

— Ziet ge wel? zei Peer. Hij heeft zijn broeder herkend, ziet ge wel...

— Zwijg, zwijg, riepen allen, laat de koster uitvertellen.

— Ik ben rap uitverteld, hernam Baptist; ik zei u, dat hij zijn broer herkend heeft. Hij riep: Fons.

— Wat heb ik gezegd! juichte Peer, inwendig fier, omdat hij gelijk had. Fons, ja, Fons Roels en de bezoeker was Bert.

— Ge weet, herbegon de koster, dat ik hier nog niet lang woon, dus ook de broeders Roels niet ken. En de pastoor zegt niet meer dan hij kwijt wil wezen; goede avond, vrienden.

Hij ging in zijn huis en de dorpelingen trachtten nu naar hun «ik meen» en «ik denk» en «ik geloof» en... «ik ben zeker» 't gehele drama op te bouwen.

Maar ieder keer werden er tegenwerpingen gemaakt.

Zei Peer, dat de zonen van Roels bij De Lichte dienden, dan verklaarde een ander zulks onmogelijk, want de geduchte roverhoofdman zou toch niet een van zijn eigen mannen vermoorden en dat de verslagene gedood was door De Lichte, wist men door de gerechtsdienaars.

Zo stond men dan te babbelen en te veronderstellen, hopende dat men ook nog iets van Bert zou te zien krijgen, waarom men de pastorie goed in 't oog hield.

Doch de verwachting werd teleurgesteld. Men vermoedde dan ook niet, dat Bert wel bedroefd, doch ook getroost en veel lichter dan hij gekomen was, langs 't achterpoortje de woning van de geestelijke verlaten had.

Hij had alle mogelijke inlichtingen over de bende aan de priester medegedeeld en zou nu trachten ver van hier een eerlijk en boetvaardig leven te leiden.

Het lijk van zijn broeder werd de volgende dag in alle stilte begraven.

De pastoor liet weinig uit over al 't gebeurde. Daar hij bemerkte, dat zijn parochianen een deel der waarheid achterhaald hadden, predikte hij de volgende Zondag een ernstig sermoen over de gevolgen der zonde, wat op zijn toehoorders een ernstige indruk maakte.

DRIE EN TWINTIGSTE HOOFDSTUK.

DE AANSLAG BIJ DE MAALDER.

Niet ver van Geeraardsbergen op de weg naar Nederbrakel woonde maalter Luiken, een brave man, die van zijn overvloed gaarne wat aan de armen der streek mededeelde.

Zijn stenen molen verhief zich naast het net gewitte woonhuis.

Luiken en zijn vrouw leefden gelukkig. De vader van de molenaar, een nog vrolijke tachtigjarige, woonde bij hen in, alsmede Paul, de knecht, een jonkman van tegen de dertig. Enige dagen voor het einde van 't jaar, was er nog een bewoner in het molenaarshuis. Een kleine gast, maar die leven in 't huisgezin bracht! Jan, een achtjarige krullebol, 't kind van een zoon van de molenaar, kwam gaarne naar grootvader en grootmoeder en niet minder naar overgrootvader, wiens lieveling hij was.

't Avondmaal was genuttigd. De familie zat nog voor een uurtje samen.

— Jantje, zei Aleida, de maaltersvrouw, ge hebt zeker al vaak. Ik zal u naar uw beddeke brengen.

— Eerst nog eens zingen, vroeg de kleine.

— Hij is zot van zingen, sprak Paul. Ge moet koraaljongen worden: ge zult harder zingen dan de koster, ofschoon die er hoge tonen uithaalt.

— Kom maar hier, zei de overgrootvader, we zullen samen eens een oud liedje zingen. Zie, mijn kepje, nog enige dagen en dan is het Nieuwjaar. Nu gaat ge morgen weer naar vader, nietwaar? Met Nieuwjaar komt ge met vader en moeder terug en dan moet ge zingen:

«Nieuwjaarken zoete,
Het verken heeft vier voeten,
Vier voeten en ene steert
't Is nog wel een wafelken weerd.»

— Ha, dan krijg ik een wafelken van grootmoeder! juichte het knaapje.

— Wel twee ook, zei de molenaarsvrouw. Ja, mijn hartediefke, ik zal lekkere wafels bakken. Ge zult uw lipjes likken.

— Nog een ander wijsje, hernam de grijsaard. En hij zong met zijn zware stem:

«Op ene Nieuwjaarsavond
De bakker sloeg zijn wijf
Al met de hete palen
Zo heerlijk op haar lijf
Het wijf kroop in de oven
De bakker achterna
Zij waren toch zo bestoven,
Ik wens u een zalig Nieuwjaar.
Nieuwjaarken, ik sta hier buiten,
Ik heb een korfken en 't wil niet sluiten.
Ik heb een mesken en 't wil niet snijden,
Ik heb boter en ze wil niet braaien,
Ik zie een koeksken en ik kan 't niet kopen.
Geef mij een stuiver en laat mij lopen.»

— Nog een, drong het jongetje.

— Luister dan:

«Dag vrouw, dag man, dag al te gaar,
Ik kom u wensen een Nieuwjaar,
Door dik, door dun, ik kom lopen,
Hebt ge niet een wafelke of twee,
Ik en gaan ze niet verkopen.
't Is een goed vrouwtje die me dat geeft;
't Is te wensen, dat ze 't naaste jaar nog leeft.
Goed vrouwke, goed vrouwke,
Hebt ge niet een wafelke of twee,
Ik steek ze al in mijn mouwtje.»

— En nu naar bed, zei Aleida. Kom, vraag een kruiske, mijn manneke, en ga dan rustig slapen.

Weldra lag de kleine onder de wol, en droomde van Nieuwjaar en wafels.

— Ja, zei de overgrootvader, toen Jan vertrokken was: Nieuwjaar is daar weer. Waar vliegt de tijd naar toe. Paul, jongen, ge denkt dat het leven lang is, maar als ge eens zo oud moogt worden als ik, zult ge wel anders spreken. Waar is de tijd, dat ik met de kameraden naar de kennissen ging om koning te trekken op dertienavond en dat wij 't liedje zongen van Jaspar, Melchior en Balthazar!

— En wij, Aleida; heugt het u nog, dat we in de nacht voor Nieuwjaar noten in 't vuur wierpen, om te zien of ons huwelijk gelukkig zou zijn? zei de molenaar.

— Ze brandden op zonder uiteen te spatten, antwoordde zijn

echtgenote. Dat was een goed voorteken en 't heeft ons nooit bedrogen.

— Aan onze kanten vertelt men nog iets anders, zei Paul. Is de nacht voor Nieuwjaar helder en stil, dan zal het jaar goed zijn. Waait het, dan kan men door de wind weten, wat er gebeuren zal. Een oostenwind voerspelt ziekte onder het vee, een zuidenwind plagen onder de mensen; een noordenwind duidt op een vruchtbaar jaar en een westenwind kondigt de dood van een koning aan.

— Dan hoop ik, dat de wind deze maal stil ligt en de hemel met sterren bezaaid is, zei de molenarin. Wij kunnen niets beters wensen dan een goed jaar, want alle mensen hebben dat om ter zeerst nodig. Veel lieden zijn zelfs nog niet gekomen van al de schade door de winter van 1740 verwekt en nu met die Fransen in 't land wordt er door menigeen nog meer verliezen geleden. Vijanden in 't land is altijd slecht.

— Ja, dat ondervonden wij te Denderwindeke, waar ik in de verleden Meimaand diende bij baas Laurens. De Fransen hebben in die parochie geroofd! Gelukkig had de pastoor al 't kerkzilver en de gewaden naar Gent doen brengen. Mijn oom van Semmerzake is toen geruineerd geworden. Hij had veel hooi opgekocht van de omwonende boeren, terwijl het nog in de meersen lag. Hij meende er een goede prijs van te maken, maar op zekere dag komen de Fransen in de parochie kamperen. Ze staken al 't hooi in brand. Mijn oom was maar een kleine koopman en dit was voor hem een schromelijk verlies, zodat hij geheel ten onder gebracht werd. Te Oosterzele en in nog andere dorpen moesten de mensen zware schattingen opbrengen in geld en bovendien nog voedsel leveren voor de mannen en paarden.

— Hopen we dan, dat het naaste jaar een beter zal zijn, zei de vrouw zuchtend.

— Ik geloof er niets van, antwoordde de molenaar. De Fransen zullen zo spoedig niet vertrekken en dan hebben we daar die Jan De Lichte nog, die met zijn mannen in de streek schijnt te huizen.

— Ja, die rovers zijn uit 't land van Aalst weg getrokken en zullen nu hier hun slag slaan, hernam Paul. En, eerlijk gesproken, die kerel van deze noen vertrouw ik niet.

— Die arme duivel, welke zo schoon sprak om een aalmoes of een maal eten, zei Luiken ongelovig. Vertrouwt ge die niet?

— Neen, hij loerde overal rond. Hij bezag deuren en vensters en keek aandachtig naar de schouw. Toen hij bemerkte dat ik zijn blikken volgde, werd hij min of meer rood. Door die boodschap, welke mij in de stad de hele middag bezig hield, heb ik niet meer aan de kerel gedacht, maar nu ge over Jan De Lichte spreekt, valt het mij weer te binnen. Nu, onze woning is goed versterkt. Ik slaap wel in de molen, maar ik trek de ladder op en sluit het valluik met enige zware stenen. Dus, we zijn allen nog al veilig.

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ

en zijn zwarte Roverbende

VLAAMSE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

LEES IN DIT NUMMER HET VERVOLG VAN JAN DE LICHTTE.

Nr 15

EERSTE JAARGANG

12 JANUARI 1949

GALG EN SCHAVOT

WEKELIJKSE UITGAVE

PRIJS PER NUMMER : 4 FRANK

Uitgave van

«DE VLAAMSE BOEKHANDEL», Provinciestraat, 42, ANTWERPEN
(Handelsregister van Antwerpen nr 33.297)

HANS VAN HORENBEEK

JAN DE LICHTE

gevolgd
door

ABEL POLLET

VLAAMSCHE BOEKHANDEL — ANTWERPEN

Ik eisch dus blinde gehoorzaamheid (Blz 102)

De schavuiten voerden haar mee naar het bosch, maar ze kon ontsnappen. De verloofde had gepoogd zijne bruid te bevrijden, maar was toen in de handen der roovers gevallen.

— En ze hebben den armen jongen gedood, vertelde Tiene.

— Een mes in zijn hart gestoken, hernam Nele snel, al was ze bang, dat hare vriendin 't verhaal zou doen. Men vond zijn lijk in de gracht.

De vreemdeling luisterde aandachtig en liet nu en dan door een woord of eene uitdrukking zijn afkeer blijken.

— En nu, ging de vrouw voort, gaat het meisje in een klooster. Als ge even wacht, kunt ge haar straks zien. En wat kan de arme maagd beter doen? Ze gaat gebogen onder

't verdriet; de wereld heeft voor haar geene vreugde meer. Waar kan ze beter zijn dan in een klooster, nietwaar mijnheer?

— Zeker, vrouw.

— Emelie Verharen is er gelukkig, verhaalde Tiene. Zij heeft ook haar bruidegom verloren, wel niet door eene moord, maar door een ongeluk.

En ze wilde dit ook vertellen, toen de kerkdeur geopend werd en het volk naar binnen stroomde.

De vreemde heer stapte ook in het Godshuis. 't Moest zijn, dat het omstandig verhaal der vrouwen, belangstelling voor het ongelukkige meisje verwekt had.

Ja, Melia Smit, de rampzalige maagd, die onze lezers uit de mededeelingen der vrouwen

HANS VAN HOORENBEEK

JAN DE LICHTÉ
EN ZIJN ZWARTE ROOVERBENDE

gevolgd door

ABEL POLLET
EN DE BENDE VAN HAZEBROEK

INHOUDSTAFEL

Jan De Lichte

	Blz.
Jan De Lichte	3
De samenzwering	6
Baru	11
De bevrijding	14
Weg met den kapitein	19
Het eerste proefstuk	26
De samenkomst	31
De berechting	39
Het tweede proefstuk	41
Het bezoek bij den pastoor	44
De aanslag op de postkoets	47
Het geheim	53
Nieuwe plannen	57
De aanval van Jan De Lichte	60
De verloofde	67
Weer bij Livina	71
De bruid van den roover	74
Arme Frans!	79
Teruggevonden	85
De baanstroopers	88
Het bezoek bij den baron	93
De bruiloft	101
De aanslag bij den maalter	107
De bruid	112
Het gestoorde huwelijksplan	115
Nieuwe schelmerijen	118
De uitvoering	123
Mulder Van Lierde	129
Verraden	135
Een sterfbed	140
Een oud bekende	143
Te Nazareth	148
De trouwelooze dienstknecht	154
Een klein woordje geschiedenis	158
Verdeeldheid	164
Jan De Lichte in de klem	170
In « Den Engel »	172
De aanslag op de herberg	176
Te Oudenaerde	183
Een helsch plan	186
Bij de Zigeuners	190
Twee aanslagen	193
Twee schelmen	197
Op 't Wolvenhol	202
Booze voorgevoelens	206
De kinderroof	210
Opzoekingen	213
Aan het ziekbed	218
In « De Duif »	220
Van Meerdal en Dick	225
Te Brussel	231
De misdaad ontmaskerd	236
De zieke	239
De pijnbank	240
De Zinnelooze	245
Gevonden!	252
Verder onderzoek	252
Thuis	256
Schrik	261
De kinderbeul	263
In de val	267
De schaking	271
Het gezin van Elza	276
Een onaangenaam bezoek	278
Een ongeluk	280

	Blz.
LXVI De geschaakte	282
LXVII Een misdadig plan	283
LXVIII De schipbreuk	286
LXIX De zeeschuimer	288
LXX Het bewijs van den schurk	293
LXXI Een monster	295
LXXII Martha en Alfred	297
LXXIII De ontvluchting	301
LXXIV Nog Martha en Alfred	303
LXXV Naar 't gerecht	307
LXXVI Alfred's belofte	310
LXXVII De moordpoging	312
LXXVIII Blankenberge	317
LXXIX Beschipdag	318
LXXX Kasper, de Zeebeer	321
LXXXI Een kort gevecht	323
LXXXII De Roeschaard	326
LXXXIII 't Gestoorde feest	329
LXXXIV De schipbreuk	331
LXXXV Zielenadel en snoodheid	334
LXXXVI De doodgewaande	337
LXXXVII Op zoek	339
LXXXVIII De zeeschuimers aan 't werk	341
LXXXIX 't Gerecht	344
XC De Ronselaars	346
XCI Gevangen	348
XCH Jacques' list	351
XCIII Naar Vlaanderen terug	354
XCIV Naar de hut	356
XCV Een drama	359
XCVI Weer op « Zorgvliet »	362
XCVII Een zonderlinge ontmoeting	364
XCVIII Een smartelijk wederzien	366
XCIX De oude Huysman	368
C In de kroeg van Slina	371
CI De wraak van Rolf en Jacques	374
CII De vergadering te Wenduine	376
CIII Naar 't heksenduip	379
CIV De vliegende Hollander	383
CV De bijeenkomst	391
CVI De zaken	394
CVII De Huysman's	397
CVIII Ontmaskerd	399
CIX Te Wenduine	402
CX Marie en Peter	403
CXI Vereenigd	404
CXII Iets over smokkelen	404
CXIII Rond Thielt	413
CXIV Verdwaald	414
CXV Ieder op zijn eigen	421
CXVI Rond Eekloo	424
CXVII Nieuws	428
CXVIII Wraak en verzoening	432
CXIX Naar de bende terug	438
CXX Rond Deinze	441
CXXI De poets	446
CXXII In « Den Katuil »	450
CXXIII In 't gevang	454
CXXIV IJzeren Simon	457
CXXV Ontsnapt	458
CXXVI Een bezwaard geweten	462
CXXVII Smartelijk wederzien	466
CXXVIII Een ernstige waarschuwing	469
CXXIX Nog de Zigeuners	473
CXXX Te Mechelen	477
CXXXI Het plan	480
CXXXII Een zonderling	485
CXXXIII De vergadering	489